

Kielce, dnia 3 listopada 2014 r.

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI
PS.VI.431.15.2014

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Punkt Kancelaryjny i Obsługi Klienta	
wysł. dnia	07. LIS. 2014
L.dz.	zał. ....
Podpis	

Pan Przemysław Łysak
Wójt Gminy Górno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół Inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 18 sierpnia 2014 roku przeprowadził kontrolę kompleksową w Urzędzie Gminy w Górnie. Przedmiotem niniejszej kontroli była realizacja przez samorząd gminny zadań własnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z art. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli. Ustalenia kontroli zostały zawarte w podpisanym przez Pana protokole.

W toku kontroli ustalono, iż Gmina Górno w okresie objętym kontrolą realizowała Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, przyjęty na lata 2011-2014. W treści w/w Programu nadal widnieje nieobowiązujący w chwili jego zatwierdzenia katalog zadań własnych gminy.

Warto podkreślić, iż Gmina Górno podejmuje działania mające na celu wzmocnienie funkcjonującego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności działań profilaktycznych i prewencyjnych. Elementem wspierającym w/w system były realizowane w 2013 roku przez Gminę projekty tj.: „My wobec przemocy” (wdrażany w ramach Programu Ochronowego MPiPS) „Równi lecz różni” (realizowany na podstawie porozumienia z Powiatem kieleckim ziemskim). Oba projekty stanowiły uzupełnienie przedsięwzięć ujętych w gminnym programie (...) i były ze sobą skorelowane.

W okresie kontroli Gmina realizowała różnorodne działania edukacyjne, ukierunkowane na wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Kwalifikowanie rodzin do udziału w działaniach, o których mowa odbywało się w ramach współpracy prowadzonej z pedagogami placówek oświatowych oraz kuratorami, którzy wskazali realizatorowi rodziny będące w grupie ryzyka. W stosunku do rodziców z rodzin zagrożonych przemocą zaplanowano przedsięwzięcia poszerzające wiedzę i umiejętności w zakresie stosowania prawidłowych, zgodnych z normami społecznymi metod wychowawczych, jak również działania wzmacniające więzi rodziców i dzieci m. in. poprzez konstruktywne wspólne spędzanie czasu wolnego.

Ustalono również, iż Gmina Górnio do dnia kontroli nie dysponowała ośrodkiem wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. W okresie kontroli w trzech przypadkach zaszła konieczność umieszczenia w ośrodkach wsparcia osób z tytułu doświadczanej przez nie przemocy w rodzinie. Osoby te zostały umieszczone w ośrodkach wsparcia poza terenem gminy. Należy mieć na uwadze, że uzyskanie schronienia poza miejscem zamieszkania dla osoby dotkniętej przemocą będzie wiązać się ze zmianą środowiska i dotychczasowego stylu życia spowodowanymi m. in. długotrwałymi dojazdami do pracy bądź szkoły lub całkowitą rezygnacją z dotychczasowego zatrudnienia, koniecznością zmiany szkoły, utratą kontaktu z krewnymi.

W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy nie zabierano dzieci z rodzin w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W toku kontroli zespół kontrolerów ustalił również, że zapis w §1.5 załącznika do Uchwały Nr V/38/2011 Rady Gminy Górnio z 7 marca 2011 jest niezgodny art. 9a pkt. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ponadto zapis w §2 w/w dokumencie pomija w składzie zespołu przedstawicieli Sądu. Z kolei zapis w §3.2 załącznika do niniejszej uchwały dopuszczający możliwość 50% absencji członków zespołu w posiedzeniach stanowi zagrożenie dla realizacji zapisu, o którym mowa w 9a ust. 13 przedmiotowej ustawy.

W badanym przez kontrolerów okresie częstotliwość posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego nie spełniała wymogu określonego w art. 9a pkt 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którym spotkania zespołu powinny odbywać się nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Pierwsze posiedzenie w roku 2013 zwołane było dopiero w miesiącu maju, przerwa pomiędzy spotkaniami zwołanymi na 14.VIII.2013 r. i 20.XII.2013 r. wynosiła natomiast 4 miesiące. Osobą odpowiedzialną za te uchybienia jest Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

W zarządzeniach Wójta Gminy dot. zespołu interdyscyplinarnego nie figuruje przedstawiciel kuratorskiej służby sądowej. Powodem tego stanu jest brak zgody ze strony Sądu na formalne włączenie swojego pracownika do Zespołu. W toku kontroli ustalono jednakże, iż powyższy stan nie stanowi przeszkód dla prowadzonej współpracy zespołu z sądem.

W okresie kontroli dwoje członków zespołu tj. Pani Bogusława Bobrowska oraz Pan Dariusz Schabowski uczestniczyli jedynie w dwóch z sześciu posiedzeń Zespołu, a Pani Danuta Sobczyk nie brała udziału w żadnym posiedzeniu z uwagi na zawieszenie w pełnieniu obowiązków służbowych. W jej zastępstwie w posiedzeniach zespołu uczestniczył pracownik socjalny Pani Emilia Janik, która brała udział we wszystkich posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego.

Sposób prowadzenia procedury Niebieskie Karty w przeanalizowanych przypadkach nie spełnia części standardów określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta, w szczególności dotyczących:

- dokładnego dokumentowania wszystkich czynności, o czym mowa w §10.1 przedmiotowego Rozporządzenia. Opisy często są lakoniczne i zwięzłe (NK „C” i NK „D” oraz formularze prowadzone wewnętrznie) przez co nie dają pełnego obrazu sytuacji, a tym samym uniemożliwiają ocenę efektywności podejmowanych działań. W dokumentacji brak formalnego potwierdzenia przekazywania przez Przewodniczącego formularza NK A członkom zespołu/grupy roboczej. Dokumentacja nie zawiera również pism kierowanych do sądu dot. wglądu w sytuację małoletnich osób w związku z występującą w rodzinie przemocą;
- dostosowywania składu grup roboczych do struktury i problemów rodziny oraz planowania interdyscyplinarnych, kompleksowych działań pomocowych. W sprawie syg. 8135.2.2014 nie zaplanowano działań pomocowych wobec małoletnich dzieci. Z dokumentacji syg. MOPR/SOW/071/93/14 wynika, iż zarówno ojciec jak i ich matka (doznająca przemocy w rodzinie) nie wywiązują się ze swoich obowiązków względem dzieci. Ponadto informacje przedstawione w w/w piśmie świadczące o nadużywaniu alkoholu przez matkę oraz zaniedbywaniu potrzeb dzieci przez w/w, mogą wskazywać, iż w rzeczywistości to dzieci są faktycznymi ofiarami przemocy. Konieczne jest zatem: objęcie dzieci pomocą odpowiednich specjalistów (pedagoga, psychologa etc.), co umożliwi zdiagnozowanie relacji dzieci-matka, dzieci-ojciec oraz opracowanie konkretnych działań pomocowych; podjęcie działań mobilizujących kobiety do rozpoczęcia terapii leczenia uzależnienia oraz do wywiązywania się z obowiązków rodzicielskich względem dzieci.

W sprawie 8135.10.2014 również nie uwzględniono potrzeb małoletnich osób;

- kończenia procedury na podstawie przesłanek, o których mowa w §18 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta. W sprawie 8135.10.2014 grupa robocza po niespełna miesiącu podjęła decyzję o zakończeniu procedury z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie. Dokumentacja rodziny nie zawiera NK „C” i NK „D” gdyż osoby objęte procedurą nie zgłaszały się na posiedzenia grupy roboczej. Sprawę zakończono w oparciu o ustalenia z rozmowy telefonicznej z osobą doznającą przemocy w rodzinie oraz notatkę z wizyty monitorującej przeprowadzonej przez dzielnicowego 30.04.2014, przed posiedzeniem grupy roboczej;
- kończenia procedury wymaganym §18.2 protokołem. Protokół zakończenia procedury z dnia 30.04.2014 dołączony do akt w sprawie 8135.10.2014 nie zawiera opisu działań podjętych w ramach procedury a dane osób, wobec których była prowadzona procedura są niepełne (brak imion i nazwisk osób wobec których prowadzono procedurę NK). Powyższe powoduje, iż protokół jest niezgodny z wymogami Rozporządzenia w sprawie procedury Niebieskie Karty.

Na podstawie ustaleń kontroli zespół inspektorów ocenił, działalność kontrolowanej jednostki, **pozytywnie z nieprawidłowościami**. Stwierdzone nieprawidłowości w istotny sposób wpływają na jakość świadczonej przez Zespół Interdyscyplinarny pomocy, dlatego konieczne jest niezwłoczne ich usunięcie, tak aby świadczona pomoc była skuteczniejsza. Wobec powyższego – stosownie do § 19 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania

przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) – działając w imieniu Wojewody Świętokrzyskiego proszę Pana Wójta o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Należy dostosować wskazany w treści Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie katalog zadań własnych gminy do obowiązującego, tj. wprowadzonego w życie znowelizowaną w 2010 roku ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
2. Zapewnić osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsca w ośrodkach wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, poprzez utworzenie na terenie Gminy w/w placówki w sposób samodzielny lub na podstawie porozumienia podpisanego z gminami ościennymi. Powyższe działanie pozwoli na stworzenie warunków, umożliwiających uzyskanie schronienia (często długotrwałego) i profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie na terenie Gminy lub w bezpośrednim jej sąsiedztwie, pozwalających jednocześnie na prawidłowe funkcjonowanie w/w osób w środowisku;
3. Należy zmodyfikować zapis w §1.5 załącznika do Uchwały Nr V/38/2011 Rady Gminy Górno z 7 marca 2011, gdyż jest on niezgodny z art. 9a pkt. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wskazuje, iż obsługę organizacyjno-administracyjną zespołu zapewnia ośrodek pomocy społecznej. Ponadto należy uzupełnić zapis w §2 w/w dokumentu wskazując jako obligatoryjnych członków zespołu przedstawicieli Sądu, jak również zrezygnować z zapisu w §3.2 załącznika do w/w uchwały, który zagraża realizacji zapisu, o którym mowa w 9a ust. 13 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
4. Zapewnić organizację posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego z zachowaniem wymogu określonego w art. 9a pkt 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
5. Zobowiązać członków zespołu interdyscyplinarnego do regularnego uczestnictwa w posiedzeniach zespołu. W przypadku częstej, nieuzasadnionej absencji Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego jest zobowiązany pisemnie informować o tym fakcie bezpośrednich przełożonych osób włączonych do zespołu. Członkowie Zespołu i grup roboczych wykonują powierzone im zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. Zatem brak wywiązywania się z nałożonych na członków zadań powinien stać się przedmiotem postępowania dyscyplinarnego;
6. Prowadzić i kończyć procedurę z zastosowaniem protokołu zakończenia procedury Niebieskie Karty, podpisanego przez Przewodniczącego, o którym mowa w §18.2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta, w szczególności:
  - dokumentować wszystkie czynności, zgodnie z §10.1 w/w Rozporządzenia. Dokumentacja prowadzona w oparciu o procedurę Niebieskie Karty często stanowi materiał dowodowy dla organów prowadzących postępowanie karne. Zatem zawartość dokumentacji i sposób jej prowadzenia może mieć istotny wpływ na przebieg prowadzonego postępowania;
  - dostosowywać skład grup roboczych do struktury rodziny i problemów w niej występujących w celu opracowania i realizacji kompleksowego i interdyscyplinarnego planu pomocy, uwzględniającego poszczególnych członków rodziny, ich problemy i potrzeby, ukierunkowanego na zdobycie przez osoby doświadczające przemocy umiejętności przeciwstawiania się temu zjawisku i zaprzestanie stosowania przemocy przez sprawcę;

- kończyć procedurę na podstawie przesłanek, o których mowa w §18 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta, z zastosowaniem wymaganego §18.2 w/w Rozporządzenia protokołu.

Zgodnie z art. 128 ust 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., Nr 0, poz. 182 z późn. zm.) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń Kierownik jednostki podlegającej kontroli powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż zgodnie z art. 130 ust.1 ustawy o pomocy społecznej: Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych—podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6000 zł.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Boneta Sedzińska
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

Jim
Korona